

QuickScan: Wat vinden jongeren belangrijk?

Fotografie: Bart Maat

Inleiding

Na twee jaar corona zien we dat jongeren onder de achttien behoefte hebben aan meer respect en tolerantie voor elkaar. Ze hebben het gevoel steeds meer tegenover elkaar te staan en vinden het belangrijk dat de politiek hen hoort. Dit blijkt uit de jaarlijkse QuickScan van UNICEF Nederland onder jongeren. Jongeren geven hiermee een belangrijk signaal af. 'Neem ons serieus, en laat ons meepraten.'

Het is belangrijk dat jongeren mee kunnen denken over onderwerpen die hen direct raken en op een veilige, respectvolle en inclusieve manier kunnen participeren om zo de ruimte te krijgen om invloed uit te oefenen. De aankomende gemeenteraadsverkiezingen bieden de kans voor nieuwe gemeenteraadsleden om dit op te pakken en vanaf het begin van de ambtsperiode serieus aan de slag te gaan met jongerenparticipatie. Naast lokaal de stem van jongeren door te laten klinken, is dit voor de landelijke politiek ook van belang. De uitkomsten van deze QuickScan bieden een mooi handvat om dit op te pakken. UNICEF Nederland wil u dan ook oproepen om met de uitkomsten van deze QuickScan een eerste stap te zetten om met jongeren het gesprek aan te gaan en hen echt te laten meepraten en meebeslissen over onderwerpen die zij belangrijk vinden. Alleen zo komen we tot meer respect en tolerantie voor elkaar.

'Ik merk dat het de laatste tijd steeds lastiger wordt om te kunnen zeggen wat je ergens van vindt of dat je het ergens wel of niet mee eens bent. Het lijkt wel of mensen steeds meer tegenover elkaar staan waardoor je soms bang bent dat anderen je gaan aanvallen of dat je ruzie krijgt als je een andere mening hebt. Ik vind dat we in Nederland aandacht moeten besteden aan meer respect en tolerantie voor elkaar.' uit de QuickScan

Om zicht te houden op wat jongeren belangrijk vinden doet UNICEF Nederland jaarlijks onderzoek naar waar jongeren zich zorgen over maken en wat er volgens jongeren beter of anders moet in Nederland.

Uitkomsten

Jongeren geven dit jaar (wederom) aan dat corona een enorme impact heeft op hun leven. Ze hebben het gevoel dat de overheid meer rekening met hen dient te houden. Daarnaast komen problemen met (online) onderwijs sterk naar voren, waarbij een aantal jongeren aangeeft dat zij een forse leerachterstand heeft opgelopen. Ook wordt aangegeven

dat de lesstof beter aan zou moeten sluiten bij de jongeren van nu en moet er meer aandacht komen voor de individuele leerling. Een ander prominent onderwerp is de mentale gezondheid van jongeren. Veel jongeren zitten minder lekker in hun vel en voelen zich weleens eenzaam. Het is dan extra pijnlijk wanneer je lang moet wachten op psychologische hulp. Opvallend is dat hier ook het gevoel wordt benadrukt dat mensen steeds meer tegenover elkaar staan. Jongeren zijn soms bang om hun mening te geven uit angst om verbaal te worden aangevallen.

Jongeren vinden dat de overheid aan de volgende onderwerpen aandacht moet besteden:

1. Mentale gezondheid
2. Participatie
3. Onderwijs
4. Respect en tolerantie

1. Mentale gezondheid

Het wordt steeds duidelijker dat veel jongeren te maken hebben met stress, eenzaamheid of depressie. Jongeren geven aan veel schrijnende gevallen te kennen in met name de zorg. De volgende aandachtspunten komen hierbij naar voren:

- Op school en sociale media is aandacht nodig voor meer respect en tolerantie voor elkaar en stress en eenzaamheid onder jongeren.
- De lange wachtrijen voor psychologische hulp en het niet aansluiten van de huidige zorg bij jongeren verdient meer

aandacht. Jongeren constateren dat er nogal eens sprake is van gemis aan persoonlijke aandacht binnen deze zorg en van het ontbreken van voldoende inlevingsvermogen in de jongeren die aan deze zorg zijn toevertrouwd.

‘Veel jongeren ervaren stress door de enorme prestatiedruk op school. Dit kan ervoor zorgen dat je minder lekker in je vel zit en je zelfs depressief of down wordt. Ik vind dat er meer aandacht moet komen voor stress onder jongeren: niet alleen hoe je hier zelf mee omgaat, maar ook wat er moet veranderen binnen het onderwijs om dit te voorkomen.’ uit de QuickScan

2. Participatie

Het is belangrijk dat de overheid meer rekening houdt met jongeren en dit ook laat zien. Jongeren zijn niet altijd geïnteresseerd in het geven van hun mening aan de overheid. Echter de maatregelen die de overheid de afgelopen twee jaar heeft genomen met

betrekking tot corona, heeft een dusdanig effect op het leven en de vrijheid van jongeren gehad, dat zij nu wel degelijk geïnteresseerd zijn om mee te praten. Jongeren willen wel hun mening geven, maar dan bij voorkeur wanneer hier actief naar wordt gevraagd.

‘Ik vind dat de overheid onvoldoende rekening houdt met jongeren, zeker bij alle coronamaatregelen. Ik wil dat de overheid vraagt om onze mening en wil dit ook terugzien in de maatregelen.’ uit de QuickScan

3. Onderwijs

Jongeren geven aan dat het onderwijs niet altijd aansluit bij de jongeren van nu. Daarnaast missen ze individuele aandacht per leerling. De volgende aandachtspunten komen naar voren binnen dit thema:

- Persoonlijke aandacht. Jongeren hebben de afgelopen twee jaar onder invloed van de lockdown minder onderling contact en – als gevolg van de online lessen die zij moeten volgen – ook minder persoonlijke aandacht gekregen. Dit heeft niet alleen een groot effect op hun mentale welzijn maar ook op hun intellectuele ontwikkeling.

- Meer aandacht voor het individu: kleinere klassen, geen standaardonderwijs waarbij jongeren al op vroege leeftijd moeten kiezen en iedereen dezelfde aanpak krijgt. Er wordt onvoldoende gekeken naar individuele interesse en talenten en te veel naar labels als ADHD en autisme etcetera.
- Meer aandacht voor de werkdruk van kinderen en jongeren, die nu regelmatig als hoog wordt ervaren wat stress kan opleveren.
- Genoeg, gekwalificeerde en gepassioneerde docenten, resulterend in minder lesuitval en met aandacht voor de inhoudelijke kwaliteit van het onderwijs.

‘Dit jaar hebben we veel online les gehad, maar voor mij hadden die online lessen niet veel zin. Ik vind dat de online lessen veel beter georganiseerd moeten worden en dat ze er meer aan moeten doen om ons bij de lessen te betrekken zodat we er ook echt iets van leren.’

uit de QuickScan

4. Respect en tolerantie

Jongeren hebben behoefte aan meer respect en tolerantie voor elkaar. Zij merken dat het de laatste tijd steeds lastiger wordt om te kunnen zeggen wat je ergens van vindt en of je het ergens wel of niet mee eens bent. Zij geven aan dat het lijkt of mensen steeds meer tegenover elkaar staan. Daardoor zijn jongeren soms bang dat anderen

je gaan aanvallen of dat je ruzie krijgt als je een andere mening hebt. Dit beïnvloedt hun mentaal welzijn. Dit lijkt te maken te hebben met de verhitte maatschappelijke en politieke discussies over onder meer het coronadebat. Jongeren hebben dan ook behoefte aan meer respect en tolerantie voor elkaar.

Fotografie: G.Schoonewille

Fotografie: G. Schoonewille

'Ik vind de maatregelen die de overheid neemt vaak onlogisch en onredelijk en ze geven hier meestal ook geen goede reden voor. Ze moeten ons veel beter uitleggen waarom ze bepaalde beslissingen nemen en dit ook onderbouwen met feiten.' uit de QuickScan

Naast bovengenoemde thema's geven jongeren aan dat de overheid de thema's klimaat en armoede onder kinderen moet aanpakken. Jongeren zijn van mening dat er nu echt actie ondernomen moet worden om de vervuiling en uitputting van de aarde te stoppen, omdat het straks wellicht te laat is. Daarnaast zijn alle jongeren het erover eens dat dierenmishandeling gestopt moet worden. Over armoede komt naar voren dat het erg is dat er te weinig geld is voor eten en wordt vooral genoemd dat het vervelend is wanneer een kind niet mee kan doen met leuke dingen zoals zwemlessen en verjaardagsfeestjes etcetera.

Onderzoeksmethodiek

De QuickScan is uitgevoerd in twee stappen. Stap 1 is het kwalitatieve onderzoek: op zoek naar wat jongeren daadwerkelijk raakt. Dit is uitgevoerd aan de hand van elf duo gesprekken en een single interview van elk 45 minuten. In totaal hebben 23 jongeren deelgenomen aan het kwalitatieve onderzoek. Stap 2 was het kwantitatief onderzoek.

Hierbij zijn uit de gevoerde gesprekken in stap 1 vijftien stellingen geformuleerd verdeeld over vier thema's die door een representatieve groep van 13 tot en met 17-jarigen zijn beoordeeld. In totaal hebben 506 jongeren deelgenomen aan het kwantitatieve onderzoek. De getrokken steekproef is hergewogen naar geslacht, leeftijd, sociale klasse en regio om een representatieve steekproef van de Nederlandse jongeren te verkrijgen.

Vervolg QuickScan in jongerenprogramma Speak up

De door jongeren aangegeven thema's in deze QuickScan worden verder uitgewerkt in verdiepingssessies binnen het jongerenprogramma Speak up. UNICEF zorgt met dit programma dat jongeren tussen de 13 en 18 jaar hun mening kunnen geven over onderwerpen die zij belangrijk vinden én dat zij gehoord worden. Jaarlijks resulteert dit in het Speak up jongerenadvies waarover jongeren, onder begeleiding van UNICEF, met onder andere Tweede Kamerleden in gesprek gaan.

De QuickScan is uitgevoerd door TwinQ

14 maart 2022

UNICEF Nederland
Bezuidenhoutseweg 74
2594 AW Den Haag

Postbus 95375
2509 CJ Den Haag